

De wereld van de hond kent verschillende manieren om te aan te geven in welk 'stadium' een hondenras zich bevindt. Zo hebben we de door de FCI officieel erkende en voorlopig erkende hondenrassen. Voorts rassen die wel in een bepaald land zijn erkend maar niet daarbuiten – de nationaal erkende rassen. Of rassen die niet door de FCI zijn erkend maar wel door een of meer andere landelijke kennel clubs. Dit keer de:

Patterdale Terrier

of Black Fell Terrier

Foto: Northampton Dogwalker.

De meest voorkomende vachtkleur is zwart, maar rood, leverkleurig, bruin, leverkleurig, grijs en black and tan komen ook voor. De gelijkenis met de Border Terrier is opvallend.

Het in Cumbria gelegen dorpje Patterdale (Saint Patrick's Dale) ligt aan het Ullswater in het Engelse Lake District. Het dorpje en de vallei zijn de naamgevers van één van die tientallen terrierrassen in het noorden van Engeland en het grensgebied met Schotland: de Patterdale Terrier. Het regenachtige, winderige, ruige en eenzame gebied met een rotsachtige ondergrond leent zich niet goed voor landbouw of veeteelt; waar je ook kijkt, zijn er dan ook schapen. Ook wild is er in overvloed; voor de arme bevolking is een konijnenpoot een welkome aanvulling op het nogal schaarse menu. Ook de boeren zijn blij met deze terrier, die de vossen, ratten en muizen uit hun schuren houdt.

Terra-Terrar-Terrier

De benaming Terriër vinden we al in het boek 'De Canibus Britannicus' ('Over de Britse honden') van Dr. Caius, dat in 1570 verschijnt. Daarin lezen we: *Another sorte there is which hunteth the Foxe and the Badger Or Greye onely, whom we call Terrars, because they creepe into the grounde...* Een simpele verklaring voor de naam: degenen die we Terriers noemen, omdat ze onder de grond kruipen... Terrar is afgeleid van terra, het Latijnse woord voor aarde.

Deze groep terriers deelt veel gezamenlijke uiterlijke kenmerken: ze zijn robuust gebouwd, goed bespierd, klein tot middelgroot en in veel gevallen hebben ze driehoekige, gevouwen oren. De vacht is meestal ruwharig, met een dichte ondervacht, en beschermt de ogen. Degenen die worden gebruikt om de vos en de das tot in hun holen te achtervolgen, hebben over het algemeen korte benen.

De kynoloog Thomas Bewick schrijft in 'A General History of Quadrupeds' (1790): *The Terrier has a most acute smell, is generally an attendant on every pack of Hounds, and is very expert in forcing Foxes or other game out of their coverts. It is the determined enemy of all vermin kind, such as Weasels, Fomarts, Badgers, Rats, Mice, &c. It is fierce, keen, and hardy.* Kortom, een zeer bruikbaar jachthondje.

Felle, snelle jagertjes

Ongeveer vanaf de zeventiende eeuw staat het woord 'sport' in Engeland gelijk aan 'jacht' – men spreekt dan ook van *sporting terriers* - en elke zichzelf respecterende huntsman heeft in zijn groep jachthonden, behalve Otter Hounds of Fox Hounds, ten minste twee, drie terriers. Deze kleine, felle en snelle jagertjes achtervolgen het wild tot in hun holen, terwijl ze luid blaffend de jagers aangeven waar de buit zich bevindt. Jagen gebeurt in de meeste gevallen te voet. Voor paarden is het terrein te steil of met verraderlijke spleten in de rotsen. Van hond en jager wordt een groot uithoudingsvermogen geëist.

In 1995 erkent de Amerikaanse United Kennel Club de Patterdale Terrier en stelt ook een standaard samen.

Omdat ze niet alleen bij de jacht op vossen en dassen worden gebruikt, maar ook op wezels, bunzings, hazen en konijnen jagen en uitstekende vernietigers van klein ongedierte zijn, worden deze kleine terriers gezien als 'allround sporting dogs'. Dat verklaart een deel van hun grote populariteit.

Het is vaak niet duidelijk waarom het ene type uit die grote, oude groep Engelse terriers het wel voor elkaar krijgt zich te ontwikkelen tot een zelfstandig ras, terwijl een ander type slechts een kleine bijdrage levert aan de vorming van een nieuw ras of min of meer roemloos ten onder gaat. Het verdwijnen van sommige types kan verschillende oorzaken hebben. Soms zijn het de fokkers die lobbyen voor de erkenning van juist hún honden en niet van andere types. Andere fokkers streven het omgekeerde na; vooral geen erkenning zoeken omdat men bang is dat daarmee de kwaliteit van het werken verloren gaat en er alleen nog op schoonheid gefokt gaat worden. Bij de Patterdale Terrier is het een beetje van allebei. Hij draagt bij – samen met de Westmoreland Terrier, de Cumberland Terrier en de Coloured Working Terrier - aan de ontwikkeling van de huidige, erkende Lakeland Terrier. Echter, de Patterdale Terrier bestaat nu nog steeds als een 'zelfstandig type' maar niet als een erkend ras. Alleen de United Kennel Club erkent de Patterdale Terrier*.

Over het algemeen ziet men de Patterdales als een locale variant van de Fell Terriers

Deze kleine,
felle en snelle
jagertjes
achtervolgen
het *wild* tot in
hun holen

Foto: Amazon.co.uk.

De Patterdale Terrier kan zowel gladharig als ruwharig zijn.

One of the most famous

De Patterdale Terrier wordt vaak in één adem genoemd met de kleine rode of zwarte Fell Terrier, waarbij *fell* staat voor 'heuvel' of 'berg'. Over het algemeen ziet men de Patterdales als een locale variant van de Fell Terriers. Kynologische auteurs noemen hen niet alleen als een van de voorvaders van de Welsh Terrier, maar ook van de Lakeland Terrier en de Border Terrier.

Joseph (Joe) Dowson Bowman (1855-1940), een vroege Border Terrier-fokker en – sinds 1870 - de legendarische hantsman van de Ullswater Foxhounds, wordt ...*one of the most famous huntsmen of all time* genoemd. Hij is de eerste fokker die een blauw-zwarte Border Terrier kruist met een black and tan Fell Terrier. Zijn kruising noemt hij Patterdale Terrier. Of het precies zo simpel is geweest, valt niet meer na te gaan. Er is immers geen sprake van een stamboek en men heeft de vrije hand als het om kruisingen van types gaat. Uiterlijk en kleur zijn niet zo belangrijk, werkcapaciteiten wel.

Zonder al die andere terrierfokkers in noord Engeland te kort te doen, moet de naam van Brian Nuttall uit Cheshire worden genoemd. Nuttall zet de fokkerij van zijn vader voort en geeft die, op zijn beurt, door aan zijn zoon Craig.

In hun fokprogramma's wordt verstandig gebruik gemaakt van de bloedlijnen van hun voorgangers in de fokkerij.

Borstomvang

Het feit dat de Patterdale niet is erkend door bij voorbeeld The Kennel Club, de FCI of de American Kennel Club (AKC) betekent niet dat er geen rasstandaard of rasvereniging is. Zo heeft onder andere de UKC een gedetailleerde rasbeschrijving**. Opvallend is dat de borstomvang – gemeten direct achter de schouder - niet wijder mag zijn dan wat twee mannenhanden kunnen omvatten. De achtergrond van die eis is dat de jager bij een te grote borstomvang van zijn terriër het risico loopt dat hij zijn hondje niet meer uit een hol kan trekken als het dier daar in volle vaart in rent en vast komt te zitten.

In 1993 wordt de Patterdale Club of America (www.ptca.us) opgericht met als enig doel het behoud van het ras. ■

* De UKC is een in 1898 in Amerika opgerichte organisatie, die honden registreert uit alle staten in Amerika en uit 25 andere landen.

** <https://www.ukcdogs.com/patterdale-terrier>